

DVOJNÁSOBNÁ DRŽITELKA OCENĚNÍ
NEJLEPŠÍ ČESKÁ DETEKTIVKA

**MICHAELA
KLEVISOVÁ**

V R A N Í

O K O

motto

VRANÍ OKO

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Michaela Klevisová
VRANÍ OKO – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**MICHAELA
KLEVISOVÁ**

**VRANÍ
OKO**

PRAHA 2023

© Michaela Klevisová, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-267-2459-9

ISBN e-knihy 978-80-267-2460-5 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-2461-2 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2462-9 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

*Za cennou pomoc děkuji své kamarádce, básnířce
a editorce Simoně Martínkové-Rackové*

Všechny postavy v knize jsou smyšlené a jejich podobnost s žijícími osobami je čistě náhodná.

KAPITOLA 1

Byla to divná rodina.

Eva byla ráda, že jí dali práci, ale tohle focení neprobíhalo dobře. Zatímco se Straussoví o patro výš převlékali do oblečení laděného dočervena – na předchozí sérii snímků na sobě měli každý něco modrého –, Eva si na displeji foťáku prohlížela jejich společné portréty. Musela uznat, že je dobrá fotografka – anebo se ti lidé umějí výborně přetvařovat. Na snímcích všichni vypadali šťastně a uvolněně. Ve skutečnosti vzduch mezi nimi vibroval jako pod dráty vysokého napětí.

Jejich rodinné snímky dokazovaly, jak moc dokáže fotografie lhát.

„Tak jsme tady.“ Šárka Machová-Straussová vešla do obývacího pokoje a za ruce vedla svoje sedmiletá dvojčata. Holčičky nejenže byly identické, ale ještě vypadaly jako malé kopie své mámy. A teď se všechny tři převlékly do téměř stejných červeno-bílých letních šatů. „Jak nám to sluší?“

„Vypadáte úžasně,“ usmála se Eva a zavadila pohledem o otce dvojčat, který se s rukama v kapsách loudal za manželkou a dětmi. Z výrazu Patrika Macha bylo zřejmé, že by byl raději kdekoli jinde než tady. Zůstal stát v rohu místnosti a předstíral, že oknem pozoruje něco nesmírně zajímavého. Přitom venku byl k vidění jenom dvůr dlážděný plochými kameny a stěna stodoly ozářená sluncem.

„Mami! Tati! Jdeme na to!“ zavolala Šárka, zkontrolovala svůj odraz v prosklených dvířkách komody a našpulila na

sebe červeně nalíčené rty. Jako jedinou z rodiny ji focení bavilo, však ho taky zorganizovala. Nedávno se potkaly u řeky a Šárka hned začala pošilhávat po zrcadlovce na Evině krku: *Fotíte i lidi? Vážně? No to je senzace. Můžu si u vás objednat rodinné portréty?*

Její rodiče, Erika a Alan Straussovi, se vrátili z terasy a zůstali toporně stát v opačném koutě než jejich zeť.

„Myslím, že teď bychom mohli využít pohovku,“ navrhla Eva. „Dopadá na ni hezké boční světlo.“

Zepředu scénu přisvítl reflektorem se softboxem a naproti oknu postaví zlatou odraznou desku, aby dodala stínům teplejší nádech. Přenesla stativ s reflektorem a rodina se začala poslušně usazovat na pohovku.

„Snažte se vytvořit hlouček. Neseděte tam vedle sebe jako v kině. Někdo se může vyhoupnout na opěradlo, někdo může stát, děti by si klidně mohly sednout na zem před rodiče,“ instruovala rodinu. „Vy byste se mi mnohem víc líbil na opačné straně té pohovky. Nevadilo by vám přisednout si? Aspoň na pár fotek?“ požádala Patrika Macha.

S nehybnou tváří vstal, obešel pohovku a posadil se vedle tchyně. Evě neušlo, že mezi sebou nechali několik centimetrů volného místa. Ale ani Šárka a její otec se k sobě nijak zvlášť neměli. Šárka ho objala kolem ramen, ale on nechal obě ruce na kolenou. Nepovídali si, neudělali jediné láskyplné gesto, které by se dalo zachytit na okouzlujících momentkách. Eva uvažovala, proč se asi ta rodina chce společně fotit, když jsou zjevně rozhádaní.

„Mami, mě už to nebaví,“ protáhla jedna z holčiček a začala se zvedat.

„Ještě vydrž, zlatíčko.“ Šárka ji chytila za ruku a stáhla si ji na klín. „Ty šatičky ti moc sluší.“

„Vypadám v nich jako jitrnice,“ kontrovalo dítě.

„Já jako jelito!“ přidalo se druhé dvojče. „Proč se musíme fotit?“

„Aby se měla maminka čím vytahovat na internetu,“ odpověděl temně jejich otec.

„A aby dědečka lidi obdivovali a zvolili ho starostou, což si samozřejmě celá rodina vroucně přeje,“ dodala se sžíravou ironií v hlase Erika Straussová.

Nebyla to příjemná práce, ale Eva si umínila, že ji neodfláknou. Trochu ji uklidnilo, že první série snímků dopadla nad očekávání dobře. Bude se snažit. Potřebovala peníze a hodilo by se jí, kdyby ji Straussovi někomu dalšímu doporučili.

Pokusila se je trochu rozpochybovat. „Nemusíte se pořád dívat do objektivu. Pamatujete? Už jsme si to říkali, když jsme fotili na dvoře. Usmívejte se jeden na druhého. Holky, polechtejte dědu! Natáhněte k němu ruce! Klidně spolu nějak komunikujte, ať to není tak strnulé.“

Všichni se snažili, ale pořád působili křečovitě. Při první sérii snímků se jim podařilo vytvořit alespoň iluzi pohody. Teď už to nebylo ono. „Víte co?“ napadlo Evu. „Zkuste si představit, že jste se právě dozvěděli nějakou úžasnou novinku a společně se z ní radujete.“

Alan Strauss po ní střílil zkoumavým pohledem. Teď pochopil, že je prokoukla. Zlobí se na ni kvůli tomu? Není to ale její problém, že se tady nikdo nedokáže z focení radovat.

Dospěli se postupně uvolnili. Holčičky se nejdřív tvářily trucovitě, ale když je Eva vybídla, aby klidně dělaly legrační obličejky a vyplazovaly na ni jazyk, začaly si zlobení užívat a po sérii nepoužitelných fotek se konečně rozesmály. Eva doufala, že napětí, které celou dobu probublává pod povrchem, na fotkách nebude vidět. Anebo si všechno jenom namlouvá? Představuje si problémy i tam, kde nejsou, protože když byla malá, doma nebyla skoro nikdy pohoda?

Jakmile děti znovu nasadily otrávené výrazy, přestala fotit. „Myslím, že máme hotovo.“

„A teď ještě pár fotek u koní,“ rozhodla Šárka. „Převlékneme se do džínových kraťásků, holky. Mohli byste si s tátou taky vzít něco džínovýho, mami?“

„Já už nechci! Nechci! Nechci!“ začala vrískat jedna z holčiček, otočila se, vyběhla z místnosti a bylo slyšet, jak dusá po schodech do patra. Druhá se rozběhla za ní.

Šárka děti ignorovala a obrátila se k Evě. „Můžeme udělat ještě jedno prostředí?“

„Určitě.“ Eva už měla hlad a byly domluvené na dvou hodinách focení, které už uplynuly, ale nemohla si dovolit odmítnout. Opravdu ty peníze potřebovala.

„Super.“ Šárka se otočila k manželovi. „Pojď, ať ji nezdržujeme. A netvař se tak! Bože můj, musíte být všichni tak zpruzení? Jednou mi poděkujete, že jsem vás k tomu focení dokopala!“

Eva v obýváku osaměla s Erikou a Alanem Straussovými, majiteli domu. Chovali se, jako by v místnosti nebyla, a ona uvažovala, jestli s nimi má konverzovat, anebo si taky hledět svého. Už mockrát se jí stalo, že při focení zapadla do rodiny, jako by ty lidi znala celou věčnost, ale tady byly role jasně dané: Straussovi ji platí a ona pro ně pracuje.

„Líbí se mi ta výzdoba na zdech,“ plácla první, co ji napadlo. Stěny zdobily zvláštní krémově zbarvené plastiky – vypadaly trochu jako zapékací mísy s reliéfem uvnitř. Asi nějaké tvory Alana Strausse?

„To jsou starožitné sádrové formy na odlévání keramiky,“ vysvětlila Erika. „Našli jsme je ve stodole a Alana napadlo, že by z nich byly hezké dekorace. Jsou opravdu staré. Keramice se věnoval jeho pradědeček.“

Eva jim záviděla, že žijí v domě, který patří Alanově rodině po celé generace. „Mám moc ráda starý věci,“ vyhrkla.

„Mají duši, něco už zažily. Vždycky když s přítelem jdeme kolem nějaký bouračky, rozpadlý stodoly nebo starýho opuštěného baráku, mrkneme se, jestli by se tam nenašlo něco zajímavýho. A taky máme rádi starý cihly s kolkem. Víte, co tím myslím? Vyražený iniciály, čísla nebo erby. Baví mě pak dohledávat, jaký cihelně patřily. Párkrát už jsme s přítelem podle kolku zjistili, že cihla pochází ze sedmnáctýho nebo osmnáctýho století.“

Erika jenom přikývla a pustila se do umývání skleniček, ale Alan ožil. „Taky se o ně zajímám. Víte, že ty s vystouplým reliéfem jsou starší? Dělalý se tak, že se do dna formy vryl zrcadlově obrácený znak a pak se vyplnila hlínou. Od devatenáctého století už se dělaly spíš vytlačené kolky. Obtiskla se do nich kovová destička.“

„Jo, já vím. Jednou jsme našli dokonce i cihlu, ve který byla vedle kolku obtisknutá psí tlapa. Olda říkal, že taková rarita má velkou sběratelskou hodnotu, a tak jsme si ji vzali, i když nebylo úplně jistý, jestli můžeme,“ rozpovídala se. Byla ráda, že našli společné téma. „Olda ji objevil v hromadě starých cihel, který někdo očistil a měl je vedle baráku připravený na stavbu. Shodli jsme se, že jedna jim chybět nebude.“

Zasmála se, ale Alan zareagoval už jenom zdvořilým úsměvem a sklopil oči k telefonu. Erika k ní pořád stála zády. Evidentně o povídání nestáli.

Eva si začala prohlížet snímky. Tohle bylo na téhle práci skvělé: když se ve společnosti necítila komfortně, kdykoli se mohla schovat za foťák.

Občas střelila pohledem po Straussových. Nezdálo se, že by se hrnuli do převlékání, které dostali od dcery rozkazem. Alan Strauss pořád něco tupal do telefonu. „Tak kde jsou?“ prohodil netrpělivě, aniž odlepil oči od displeje. „Zastaví se za mnou Vilém a musíme spolu něco vyřešit. Myslíš, že

bychom tu šaškárnu mohli nějak urychlit?“ Ohlédl se na manželku.

Místo odpovědi jenom povytáhla obočí.

Alan se obrátil k Evě. „Neberte si to zle. Dcera si vymyslela focení v našem domě, aniž by se s námi předem poradila, a já si nemůžu dovolit ztratit celé odpoledne.“

„Zase tak moc se neděje,“ usadila ho Erika a zapnula kávovar. „Šárka má pravdu, jednou za ty fotky budeme vděční. Dáte si ještě jedno kafe?“ zeptala se Evy.

„Ráda.“ Třetí kafe na lačný žaludek asi není nejlepší nápad, ale k těm předchozím dvěma dostala na talířku malou čokoládovou sušenku a na tu se těšila. Navíc si v poslední době zvykla neodmítat nic, co mohla získat zadarmo.

Do obýváku nakoukla Šárka. „Vydržíte ještě chvíli, Evo? Holky trochu stávkují a pořád se nemůžeme rozhodnout, co si vezmeme na sebe. Přitáhla jsem s sebou celý kufr oblečení a asi to byla chyba.“ Se smíchem nakrčila nos. „Možná se běžte podívat ven a zhodnoťte, kde by se fotilo nejlíp. Představuju si, že bychom měli v záběru i koně.“ Obrátila se k matce. „Pojďte taky nahoru!“

Eva byla ráda, že má záminku vypadnout. Se šálkem v ruce vyšla na terasu a pokračovala ze schodů na zahradu. Tam si pod rozkvetlou jabloní vychutnala sušenku.

Straussovi měli nádherný dům. Světlá omítka krásně kontrastovala s červenou střechou a kamennou podezdívkou. Po celé délce domu se táhla široká terasa dlážděná placáky. Citlivě zrekonstruovaný starý statek stál na samotě a kolem něj se rozprostíraly pastviny obehnané bílými dřevěnými ohradníky. Straussovi chovali koně a Alan byl sochař, prý docela úspěšný. Zahradu měl vyzdobenou vlastními díly ze dřeva a železa, většinou moderně pojatými ptáky v nadživotní velikosti. Eva se přistihla, jak uvažuje, jestli se dá bo-

hatství, patrné z každyčkého detailu v domě Straussových, vydělat sochařinou. Dost o tom pochybovala.

Našla si hezké místo u ohrady, kde by se rodina mohla shromáždit. Zrovna teď se dvě kobyly s hříbaty popásaly na ideálním místě, kde se taky vešly do záběru, ale těžko říct, kam popojdou za chvíli.

Eva zamířila zpátky do domu pro foťák a odraznou desku. Bylo už hodně pozdní odpoledne a světlo začínalo mít zlatooranžový nádech. Evě fotky z téhle denní doby připadaly kýčovitě, ale lidem se obvykle líbily.

Vyběhla po schodech na terasu a vešla do obýváku. Nikdo tam nebyl. Kastlovými okny dopadaly na podlahu z širokých fošen čtverečky hřejivého odpoledního světla a v otevřených dveřích na terasu povlával bílý závěs. Prostorná místnost působila tak uklidňujícím dojmem, že by si Eva nejraději sedla do křesla a odpočívala. Všechno tu vypadalo draze, na ničem se nešetřilo. Jak se asi v takovém domě žije? Pomyslela na stísněnou starou chatu páchnoucí zatuchlinou, do které se odtud vrátí. Osada leží jenom kousek odtud za lesem, ale jako by byla v jiné galaxii. Zámek a podzámčí. Eva si vybavila řadu kadibudek v lese a okapy svedené do rezačných sudů, aby bylo dost užitkové vody. Pitná se vozí v kanystrech, odkud to jenom jde – oni s Oldou si ji napouštějí v práci. I její chata má terasu jako dům Straussových, jenže dřevěnou, úzkou, rozvrzanou, podepřenou shnilými trámy. Uvnitř je všechno sešlé, rozklížené a chata neposkytuje dost místa pro jednoho, natož pro dva. Jen výhled na řeku všechno zachraňuje.

Eva si představila, že denně snídá v této místnosti u festovního dubového stolu a pod bosýma nohama cítí huňatý koberec, nejspíš z pravé vlny. Okolo sebe má volný prostor – žádné úzké uličky mezi nábytkem a spoustu rohů, do

kterých člověk při každém pohybu narazí. Dům obklopují její vlastní pozemky, takže nemusí do půlnoci čichat smrad z cizího grilu a v šest ráno se budí za zvuků znělky rozhlasových zpráv z otevřeného okna sousední chaty. Vzápětí si připomněla napjatou atmosféru při focení. Straussovi mají všeho dostatek, ale evidentně to není šťastná rodina.

O patro výš slyšela kroky a hlasy. Odložila šálek od kávy na kuchyňský pult a z dlouhé chvíle nahlédla do vedlejší místnosti, kterou od obývacího oddělovaly posuvné dveře. Byl to pokoj s další sedačkou, křesly, knihovnou a velkou televizí. Pokud třeba jeden vaří a druhý se chce v klidu dívat na film, zašije se tady. A když mají Straussovi společnost, nejspíš roztahnou posuvné dveře a obývací se rázem zvětší. Eva žasla. Tolik prostoru!

Neodolala a vklouzla do pokoje s knihovnou. Na stěně naproti oknu bylo velké zrcadlo. Eva před ním udělala několik tanečních kroků. Takhle by jednou chtěla žít...

Ušklíbala se na svůj odraz. Je směšná. Jednou? Nikdy takhle žít nebude! Není šance, že by se někdy přestěhovala do domu, jako je tenhle. Po mámě jí připadla akorát plesnivá chata. Focením se ani pořádně neužije – musí ještě na poloviční úvazek sedět za pultem v turistickém centru ve Valticích, i když ta práce jí zase tolik nevdává. Ale nezbohatne na ní. A s Oldou mají úplně jiné plány. Vždycky budou chudí. Možná svobodní, jak slibuje Olda, ale každopádně chudí. Proč jí najednou připadá, že se to vylučuje?

Došla k oknu a zamyšleně se dívala do zahrady s obrovskými sochami. Na focení bylo hezké a zároveň mučivé, že ji přivádělo do zákulisí cizích životů. Mohla srovnávat. Dívat se na ten svůj s odstupem. A při pohledu z tohoto domu se jí vlastní život najednou zdál strašně nepohodlný, omezený, spoutaný věčným nedostatkem.

Když se loni s Oldou rozhodli, že pustí podnájem v Brně a přestěhují se do chaty, aby nevyhazovali tolik peněz oknem, byla si jistá, že dělají správnou věc. Ztotožňovala se i se vším ostatním, co Olda vymyslel. *Když něco chceš, musíš si za tím jít a ničeho se nebát*, opakoval jí. *Nemá smysl promýšlet věci moc dopředu. Však ono to nějak dopadne. Když jsi statečná, vesmír se o tebe postará*. Tenkrát s ním souhlasila, byla odhodlaná. Proč v poslední době začala pochybovat?

Při zvuku kroků z vedlejší místnosti se otočila. V zrcadle viděla, jak Šárka spěšně došla ke křeslu, přes které si předtím její otec přehodil bundu. Rychle sáhla do náprsní kapsy, vylovila peněženku, vytáhla z ní docela tlustý štůsek bankovek, část si strčila do kapsy a zbytek vrátila zpátky. Pak bundu pečlivě urovnala přesně tak, jak ležela předtím. Eva se neodvažovala pohnout. Co by udělala, kdyby se Šárka podívala do zrcadla a uviděla ji? Právě sebrala otci peníze. Nebo jí dovolil, aby si je vzala? To asi sotva, když si dala tolik záležet na aranžování bundy.

Eva uvažovala, co má dělat. Šárka jí zmizela z dohledu a v zrcadle se odráželo jenom křeslo s Alanovou bundou. Nemůže se tady schovávat dlouho. Prostě ještě chvíli počká a pak se vrátí vedle, aniž by přiznala, že něco viděla. Může třeba mezi posuvnými dveřmi prohodit: *Máte krásnou knihovnu*, aby to vypadalo, že si prohlížela knihy. Hlavně nechtěla Šárku naštvat. Kdyby prasklo, při čem ji přistihla, měla by po zakázce.

Slyšela Šárčiny kroky a pak vyjeknutí: „Viléme! Co tady děláš? Vyděsil jsi mě!“

„Promiň. Jdu za Alanem,“ odpověděl mužský hlas. „Viděl jsem, že je otevřeno na terasu, tak jsem to vzal tudy. Omlouvám se.“

Eva se naklonila k oknu a uviděla souseda z chatové osady. Byl tam nový, zatím ho znala jenom od vidění. Brzy na jaře začal užívat maringotku, která stála na protějším břehu řeky a předtím byla prázdná a zabeďněná. Eva s Oldou občas přešli můstek pro pěší a vyrazili po své oblíbené trase: kolem maringotky, pak po louce k silnici, přes most zase na jejich břeh a zpátky do osady. Bylo to příjemné kolečko a Eva si ho občas brzy ráno dala i sama s foťákem. S Vilémem se zdravili, ale ještě nikdy se nedali do řeči. Od sousedů z vedlejší chaty se dozvěděla, že je nadšený ornitolog, spřátelil se s Alanem Straussem a společně budují na loukách za maringotkou tůň a mokřady a doufají, že tam zahnízdí vzácní ptáci. A taky že přijel z Prahy, kde pracuje jako umělecký kovář. Maringotku mu prý odkázala kamarádka, která do ní skoro vůbec nejezdila.

„Málem mě ranila mrtvice! Měl bys chodit předem, Viléme.“ Šárce se chvěl hlas. Není si jistá, jestli ji neviděl brát ty peníze, pomyslela si Eva a samotnou ji překvapilo, že cítí zadostiučinění. Nikdo nemá dokonalý život. Dcera tak bohatých rodičů – a potřebuje krásu.

„Vážně se omlouvám.“

Slyšela, jak Šárka s Vilémem procházejí obývákem do haly. „Táta je u sebe v pracovně,“ vysvětlila Šárka. „Šel si sednout k počítači, než se ostatní nachystají na focení. Byl trochu nervózní... Znáš ho. Zajdi za ním. Ale pak na něj budeš muset chvíli počkat. Chceme ještě udělat jeden společný snímek u koní.“

Vilém něco odpovídal, ale Eva už mu nerozuměla. Když klaply dveře do haly, vrátila se do obýváku. Najednou jí připadlo, že její fotografická brašna leží na zemi jinak než předtím. Nebo si to jenom namlouvá?

Přistihl Vilém Šárku ve chvíli, kdy se do té brašny dívala? Eva zkontrolovala obsah. Dva objektivy byly na svém místě,

stejně jako peněženka. Otevřela ji, ale vlastně si nebyla jistá, kolik v ní měla peněz. Předevčírem vybírala dvoutisícovku, rozměnila ji v Jednotě a teď si nedokázala přesně vybavit, co všechno od té doby kupovala. Zapomněla na něco? Nechybějí jí dvě stovky? Nebo dokonce tři? Je možné, že by Šárce stálo za to šmátrat v cizí peněženke a riskovat odhalení, jenom aby si vzala tři stovky?

Po zbytek focení se Eva nedokázala pořádně soustředit. Několikrát se střetla s Šárčiným pohledem a pokaždé se rychle odvrátila a cítila, jak rudne. Přitom stydět by se tady měla Šárka! Opět si všímala, že Straussovi okázale ignorují svého zetě a on se od nich záměrně drží stranou. Naštěstí u pastvin byla rodina trochu uvolněnější než uvnitř, a když se kobyly přiloudaly k ohradě a strčily hlavy do záběru, vzniklo několik opravdu povedených snímků.

„Myslím, že to máme,“ oznámila Eva. „Děkuju vám všem.“

Nemohla se dočkat, až přijde do chaty, ohřeje si bramboračku a sedne si s ní na rozvrzanou terasu.

„Počkejte!“ zarazil ji Alan Strauss. „Ještě by se s námi mohl vyfotit Vilém.“ Zamával na kamaráda, který čekal na terase a celou dobu je se zájmem pozoroval. „Pojď k nám.“

Patrik, který do té chvíle jenom odevzdaně plnil přání své ženy a moc se neprojevoval, nasadil nasupený výraz. „Tak to už se obejde beze mě,“ prohlásil, otočil se na patě a zamířil k domu. Holčičky se vytrhly matce a rozběhly se za ním.

Šárka jenom pokrčila rameny; na tomhle už jí asi nezáleželo. Vilém sešel z terasy, připojil se k prořídlému hloučku a Eva ještě několikrát zmáčkla spoušť. Všimla si, že Šárka se nesměje – zírала teď do objektivu s kamennou tvář jako lidé na starodávných fotografiích.

Když bylo hotovo, Eva zachytila Vilémův pohled. Jakmile se jejich oči setkaly, usmál se a vykročil k ní. „Tak se konečně

poznáváme," řekl a podal jí ruku. „Vilém Kupec. Ale říkejte mi prostě Viléme. Nechci slyšet žádné *pane Kupec*. To zní jako někde na úřadě." Když se usmála, hned začal vyzvídat: „Vy v osadě bydlíte trvale, že? Říkal jsem si, že bychom se měli seznámit, když jsme sousedi.“

„Eva Tůmová, těší mě," odpověděla opatrně. „Bydlíme v chatě od loňského léta. Ale nezůstaneme tam natrvalo. Nejpozději příští léto se odsud stěhujeme.“ Doufala, že se jí nezeptá kam. Takhle to vypadá, že třeba mají někde rozestavěno nebo šetří na základ na hypotéku. Něco v tom smyslu zalhala i několika místním, kteří jí položili stejnou otázku jako Vilém. Pravdu znalo jenom několik jejích nejbližších. Vlastně ani nedokázala vysvětlit proč.

Vilém se naštěstí nevyptával. „Až půjdete příště kolem, zastavte se na čaj. Vezměte s sebou i přítele," prohodil. „Pořádně si popovídáme.“

Poslední slova pronesl významně, jako by se za nimi schovalo ještě něco dalšího. Než stačila odpovědět, mávl na Alana, který na něj čekal opodál. „Už jdu!"

Dívala se za ním. Mohlo mu být něco mezi pětapadesáti a šedesáti, s šedivými rozježenými vlasy a vousy vypadal trochu jako Einstein. Na první pohled podivín, ale působil mile. Proč už skoro dva měsíce bydlí v té maringotce? Musí to být strašně nepohodlné. A jak to, že nechodí do práce? Na důchod jí připadal ještě mladý.

Vilém v sobě měl určitou noblesu a teď si na jeho zápěstí všimla hodinek, které nevypadaly úplně lacině. Určitě tu nežije z nouze. Možná se rozvedl, nechal byt manželce a tady čeká, než si sežene něco jiného? Anebo je takový nadšenec do pozorování ptáků, že mu spartánský život nevadí? Hned za jeho maringotkou začínaly zamokřené louky, které Alan Strauss měnil v ptačí ráj... Ale nemá smysl nad

tím přemýšlet. Pokud s Oldou pozvání přijmou, všechno se dozvědí.

Vrátila se do obýváku pro své věci a dorazila tam právě včas, aby slyšela, jak někde v domě Šárka křičí: „... přece táta nemůže myslet vážně! Dělá nám to naschvál? Patrik nic jinýho než ten pozemek nemá. Nám jsou nějací pitomí ptáci úplně ukradení!“

„Zaplátil by vám,“ namítla Erika.

„Ale ne tolik, jako kdybychom pozemek rozparcelovali,“ namítla rozrušeně Šárka. „Nebo snad jo? Dá nám snad za tu louku stejně jako za pět stavebních pozemků?“

„To samozřejmě ne. Tolik už táta ani nemá.“

„Protože utrácí za bažiny a za koně. Koupil drahý kobyly, místo aby podpořil vlastní dceru. A teď nás ještě chce přivřít o možnost, abychom si sami vydělali.“

Teď nebylo Eričině odpovědi rozumět.

„Já přece vím, že ten pozemek není stavební! Nejsm blbá, mami! Ale chceme s Patrikem požádat o změnu územního plánu. Věříme, že se to jednou podaří. Chceme na tý louce nasekat peníze, ne na ní mít bahno a ptáky.“

„Šárko, já pochybuju, že tam někdy půjde stavět. Patrik vždycky uvažoval jako malé dítě, ale že i ty? Budte přece realisti. Táta vám dá víc, než byste teď za tu louku dostali, kdybyste ji nabídli k prodeji.“

„Ale my ji teď prodávat nechceme! Ne-chce-me! Rozumíš, co ti říkám? Chceme si ji nechat a požádat o změnu územního plánu! Kolikrát ti to mám opakovat? Ve snu by mě napadlo, že můj vlastní otec půjde proti nám. Nestačí mu ta jeho bažina? Musí ji ještě rozšiřovat? Jak ho něco takovýho vůbec napadlo?“ křičela Šárka. „Navedl ho Vilém, že jo? Ten nám tady vyloženě chyběl. Udělal z táty totálního fanatika.“

„Uklidni se, holčičko. Můžeme zkusit –“ Práskly dveře a dál už nebylo nic rozumět.

Eva sbalila softbox, složila stativ a uklidila zrcadlovku do brašny. Chvíli stála uprostřed obýváku a čekala, jestli se s ní někdo přijde rozloučit, ale jakmile dodělala svou práci, přestala je zajímat. Vadilo jí, že ji tu nechali samotnou. Přes opěradlo křesla pořád ležela přehozená Alanova bunda. Co když si pomyslí, že ho okradla ona?

Raději honem zamířila do haly, zavolala směrem ke scho-dišti *na shledanou* a vyšla hlavními dveřmi na dvůr a pak vysokou dřevěnou bránou ke svému autu. Když nastartovala, ulevilo se jí, že už je z toho domu pryč. S těmihle lidmi by v něm nechtěla žít ani za nic.

*

O půl hodiny později si Eva v chatě na dvouplotýnkovém plynovém vařiči ohřála polévku, najedla se a pak opláchla talíř ve vodě ze sudu přelité do oprýskaného smaltovaného lavoru. Za deset měsíců, které s Oldou v chatě prožili, už si tu zvykla a moc nevnímala detaily. Po návratu z domu Straussových ale jako by všechno viděla novými očima. Všude byly krabice, tašky a pytle věcí, které si přivezli z bytu. Prostor pod stolem jimi byl úplně zarovnaný, takže když Eva seděla, neměla kam dát nohy. Všechny plochy byly plné nějakých krámů. Na maličké kuchyňské lince zbývalo sotva pár centimetrů volného místa. Když si nalávala polévku, musela talíř položit na vedlejší hořák vařiče. V Evě sílil pocit klaustrofobie. Co to tu všechno je? Nedalo by se to vyhodit? Zároveň věděla, že se svých věcí zbavovat nechce. Někde tu má několik krabic oblečení, které ani nevybalila, protože ve skříni pro ně není prostor. Zvykla si nosit pořád dokola pár

kousků, ale těch ostatních se přece nezboví jenom proto, že je momentálně nemá kam dát. Jednou bude líp.

Jednou musí být líp.

Vyšla na terasu, kde se jí volněji dýchalo. Slunce už se sklánělo k západu, pampelišky se zavíraly a v protisvětle bylo vidět, jak nad řekou tančí hejna hmyzu. Eva se nastříkala repelentem a natáhla se na lehátko. Zavřela oči, poslouchala zpěv ptáků a pomalu se uklidňovala. Olda byl ještě v práci – poslední dobou si bral přesčasy, aby co nejrychleji našetřili dost peněz a mohli si dopřát dva roky prázdnin. Tohle byl jejich plán: Co nejvíc vydělávat a co nejméně utrácet. Nespořit na věci, ale na volný čas. Na svobodu. Spočítali si, kolik asi tak budou potřebovat, aby pak dva roky nemuseli pracovat. Oba si sice musí držet vlastní auto, vždyť Eva tahá těžkou výbavu po zakázkách a Olda běžně končí v práci pozdě večer, kdy už autobusy nejezdí. Ale až budou mít dost naspořeno, auta prodají a pořídí si místo nich dodávku. Budou v ní putovat po Česku i po Evropě. Pokud si budou chtít od cestování odpočinout a zakotvit na jednom místě, vždycky můžou zůstat tady na chatě. Budou takhle žít, dokud jim nedojdou úspory. A pak? Eva otevřela oči a zadívala se na řeku. Těžko říct, co bude pak. Nejspíš se o ně postará vesmír.

KAPITOLA 2

Brzy ráno se Vilém podíval z okna a zjistil, že Eva sedí na jeho molu. Na klíně držela zrcadlovku, ale nefotila. Od včerejška na ni pořád musel myslet. Měl si s ní u Straussových víc popovídat, trochu ji poznat. Propásl tu příležitost.

Tentokrát už bude chytřejší.

Od té doby, co se oteplilo, se na jeho molu zastavila už několikrát. Vždycky brzy ráno, když se nad hladinou řeky vznášel jemný opar a zrcadlilo se na ní zlaté nebe. Fotila krajinu i detaily: kapky rosy na trávě, desku jeho venkovního stolu, zauzlované lano, kterým byla loďka přichycená ke kůlu. Posledně se před jeho boudou zdržela docela dlouho a fotila a fotila. Asi si myslela, že Vilém ještě spí. Netušila, že ji zevnitř pozoruje. Zajímalo by ho, co s takovými snímky dělá. Prodává je přes fotobanky jako on záběry ptáků? Mohl by se s ní o tom pobavit. Aspoň by měli společné téma.

Vstával časně a od rozbřesku se díval velkým oknem v čele maringotky na Alanovu louku s uměle vybudovanými mokřady a tůněmi. V šedivém ranním oparu se tam mělkou vodou brodili jespáci a volavky, čejky si stavěly hnízda v trávě. Tohle místo bylo na pozorování ptáků geniální.

Často myslel na Danielu; to ona ho přivedla k ornitologii. Ona nechala do čela maringotky prorazit to široké okno, kterým se díval ven. Tenhle pozemek i s boudou mu odkázala. Jenom díky ní tady mohl být, díky ní poznal Alana, ve kterém našel spřízněnou duši.

Daniela sem jezdila málokdy. Měla s pozemkem a maringotkou velké plány, ale nakonec zjistila, že se tu sama bojí. *Vždyť jsou na protějším břehu chaty, namítl, když mu jednou ukazovala fotky. Já se tam prostě necítím dobře,* odpověděla. *Jak by mi asi pomohli lidi z druhého břehu, kdyby mě uprostřed noci někdo přepadl?* Plánovala, že ho sem vezme, ale odkládali ten výlet z roku na rok, nikdy nebyl čas a z Prahy to měli daleko. Mohli tu teď takhle sedět bok po boku každý se svým dalekohledem.

Jenže před osmi měsíci se jeho nejlepší kamarádka stala obětí vraždy.

Vilém se občas propadal do tak temné nálady, až se mu ani nechtělo vstávat z postele. V těch chvílích si vůbec nebyl jistý, jestli udělal dobře, když se sem přesunul. V Praze by si vždycky našel rozptýlení. Tady byly jenom mokřady zrcadlící oblohu, rákosí šustící ve větru a víry na hladině řeky. Když v duchu balancoval na kraji propasti, neměl se čeho chytit.

Aspoň že se mohl dívat na Evu. To ho zachraňovalo. Pozoroval ji, jak na protějším břehu uklízí okolo chaty, ryje záhony, leží v houpací síti zavěšené mezi dvěma jabloněmi, čte si v křesílku na terase. Plánoval, že ji jednoho dne osloví, pozve ji s přítelem na opékání špekáčků nebo něco takového, ale zatím se s ní seznamoval takhle na dálku.

Minulý týden úplnou náhodou vyhlédl postranním okýnkem obráceným k řece a uviděl ji vstupovat do vody. Ráznými tempy plavala proti proudu a pak si lehla na záda a nechala se unášet zpátky. Po chvíli vylezla na břeh a z dlouhých hnědých vlasů a sportovních plavek jí crčela voda. Zabalila se do obrovské osušky a bosá utíkala do chaty. Musí být otužilá, když se takhle zjara koupe v řece. Na konec dubna bylo sice teplo, ale voda se ještě neprohřála. Vilém nedávno při muškaření zabrodil a za chvíli ho nohy rozbolely zimou.

Další den se ve stejnou dobu podíval z bočního okna a zase ji viděl plavat. Vyfotil si ji, jak splývá mezi třpytivými vodními víry, a občas se na ten snímek podíval, jen tak pro radost.

Víckrát ji při plavání nezastihl, možná v té ledové vodě nastydla a už se jí do ní nechtělo. Ale chodila na procházky s foťákem. Vilém pochopil, že Eva bývá ráno vzhůru mnohem dřív než její přítel; je asi skřivan a cítí potřebu hned od rozbřesku něco podnikat.

Stejně jako on.

Díval se na ni, jak sedí na molu a zírá do vody. Když přešlápl, pod nohama mu zapraskala podlaha maringotky, ale ona to buď přeslechla, anebo si spíš pomyslela, že louplo v plechové střeše boudy, jak ji ohřívá ranní slunce. Asi podobné zvuky zná, protože i její chata má střechu z plechu. Každopádně se ani nepodívala jeho směrem.

Být sousedi přes řeku je zvláštní, napadlo ho, denně se vídáte, ale zároveň jako byste žili každý na jiné planetě. Za ty dva měsíce, které už v maringotce strávil, se s Evou nedokázal spřátelit. Jednoduše ho nenapadlo, jak by to měl udělat.

Zatímco on byl na svém břehu sám, naproti stálo pět chat. Některé ještě zůstávaly zazimované, do jedné už majitelé začali jezdit – zrovna teď tam byli. Trvale tu ale zůstávala jenom Eva s přítelem. Strávili v chatě celou zimu? Byl zvědavý, co se dozví, až se jich někdy na všechno vyptá. Jejich chata byla skromná, mohla mít nanejvýš dvě místnosti a úzkou terásku. Eva s Oldou na ní za soumraku sedávali a povídali si; když nefoukal vítr, bylo jim celkem rozumět. Na kraji lesa měli kadibudku a pitnou vodu si odněkud vozili v kanystrech. Užitečnou je vídal brát ze sudů nebo tahat v kbelících z řeky. Proč tu asi bydlí? Utekli z města za přírodou? Oba denně odjíždějí do práce autem, každý svým, i když jsou to dvě staré plechovky. Vyloženě nouzí tedy netrpí. Eva včera

zmínila, že jsou tu dočasně. Možná někde stavějí dům. No, však o ní nakonec zjistí víc. Až nastane ta správná chvíle.

Eva pořád seděla na molu. Měl by něco podniknout, dokud ji tady má. Postavil na plynový vaříč hrnec s vodou a vytáhl ze skříňky porcelánovou konvici a plechovku čaje Earl Grey. Hluboce zakořeněného zvyku pít kvalitní sypaný čaj z porcelánu se Vilém nezbavil ani tady, kde jinak žil v naprosté skromnosti. Když se doma balil, bral jenom to nejnutenější, ale konvici a dva křehké šálky tam prostě nechat nedokázal.

Telefon zavrňel, jako by mu chtěl připomenout, že domov pořád existuje. Vilém většinou mobil nechával potichu, aby měl klid. Radka mu pořád tu a tam volala a vůbec ji neodrazovalo, že se jí přestal hlásit. Po tom všem už s ní nechtěl mluvit. Co by si ještě říkali? Doufal, že když jí sejde z očí, zapomene na něj, jenže zatím to nějak nefungovalo. Aspoň že už mu přestala psát, ty její zprávy ho vytáčely. A naštěstí neví, kde ho najít. Možná by si mohl změnit číslo, ale ještě se k tomu neodhodlal. Mnohem jednodušší bylo nereagovat.

Teď se ani nešel podívat, kdo mu píše. Je ještě brzy, proč by měl být na příjmu?

Mrknul na molo. Eva nefotila, jenom zírala do prázdna. Vypadala smutně. Pokud tam pořád ještě bude, až se voda uvaří, vyjde ven a nabídne jí čaj.

Obrátil se k ní zády, zvedl ze stolu dalekohled a došel k oknu s výhledem na mokřiny. Zaostřil na čejku v hnízdě, pak na volavku, která nehybně stála na svém obvyklém místě na rozhraní rákosí a mělké vody. Vzápětí ho o kus dál upoutal pohyb; nějaký pták tam přistál na větev spadlou do vody. Vilém přeostřil – a zrychlil se mu tep.

Vodouš rudonohý. Tak přece tady je! No vážně, je to on. Rudonoh! Před pár dny si Vilém ještě nebyl jistý, ale teď měl na středně velkého hnědavého ptáka s výrazně červenýma

nohama dokonalý výhled. V Česku hnízdí jenom desítky párů vodoušů. Jestli si vybrali tyhle mokřiny, je to důkaz, že tu Alan dělá všechno správně.

Vodouš se rozhlížel z vyvýšené pozorovatelný a pak se vznesl, jen aby přistál mezi trsy vlhkomilné trávy a začal v bahně hledat potravu.

Vilém si tiskl dalekohled k očím a usmíval se. Až tohle poví Alanovi! Zrovna když se chtěl natáhnout pro foťák, vodouš se polekal hejna kachen a odletěl, ale Vilémovi zůstal povznesený, hřejivý pocit. Je vidět, že když se člověk snaží, výsledek se dostaví. Alan si vážně zaslouží obdiv. Vybuďoval na svých pozemcích nádherné útočiště pro ptáky, přestože si tím v okolí nadělal spoustu nepřátel. Umí si jít za svým. Vilém zalitoval, že si takového kamaráda nenašel dřív. Ale teď se znají a dokážou spolu velké věci.

Jenom doufal, že se Alan nenaštve, až se jednoho dne dozví, že mu o sobě neřekl úplnou pravdu. Ale snad pochopí jeho důvody. Je to přece chytrý chlap.

Vilém si rychle zapsal do pozorovacího deníku, kde a kdy ptáka viděl. Voda mezitím začala vřít. Eva pořád seděla na molu. Na protějším břehu právě z chaty vyšel její přítel, hodil po ní pohledem, nastoupil do auta, práskl dveřmi a odjel. Takže hádka. A ona tu celou dobu čeká, až partner vypadne do práce? Nic tím nevyřeší – nejpozději večer si stejně budou muset všechno vyříkat. Ale Vilém ji vlastně chápal. Taky z nepříjemných situací raději utíkal.

Došlo mu, že teď už si musí pospíšet. Rychle odměřil do porcelánové konvice tři lžičky černého čaje a zalil je horkou vodou. *One for each person and one for a pot*, říkávala jeho máma, která si celý život idealizovala Anglii a milovala britskou královskou rodinu. Vychovala Viléma sama, po jeho otci už s nikým dalším nebyla a pak se najednou v jednašedesá-

ti provdala za Angličana, odstěhovala se za La Manche a do smrti byla šťastná. Nikdy není pozdě plnit si sny.

Spěšně schoval všechno, co by Eva neměla vidět, pokud by nakoukla dovnitř. Postavil konvici na otřískaný plastový podnos, přidal dva šálky a balíček sušenek a vyšel s tím z maringotky zrovna ve chvíli, kdy se Eva na molu zvedla a chystala se odejít.

„Dobré ráno, sousedko. Můžu vám nabídnout šálek čaje?“

*

Eva se uvelebila na lavičce s výhledem na řeku a napila se voňavého Earl Greye. Byl silný a chutnal překvapivě dobře. Když Vilém vyšel z maringotky, docela se lekla. Myslela si, že ještě spí. Ráno ho venku nikdy nevidala. Chtěla ho jenom pozdravit, omluvit se za to, že si na chvíli sedla na jeho molo, a mazat pryč. On ji ale tak zdvořile oslovil a s podnosem s porcelánovou konvicí a kytičkovanými hrnky vypadal tak dojemně, že pozvání nedokázala odmítnout. Tak tedy dobře – jeden čaj a půjde.

„Jak se vám líbilo u Straussových?“ snažil se konverzovat.

„Mají krásný dům,“ odpověděla opatrně. K jejich rodině se raději nechtěla vyjadřovat.

„Znáte se s Šárkou dobře?“

Zase měla pocit, že se na ni pátravě dívá. Chce si promluvit o tom, že viděl mladou Straussovou krásně, ale neví, jak začít? Eva už se rozhodla, tohle téma vůbec nebude otevírat. S nikým kromě Oldy. Je ráda za kšeft a nechce si se sousedy kazit vztahy. „Vůbec ne,“ odpověděla. „Jednou jsme se potkaly u řeky, slovo dalo slovo, a když zjistila, že fotím, objednala si u mě portréty. To je všechno.“

„A jak se vám se Straussovými pracovalo?“

„Dobře,“ odpověděla. Nechtěla o nich říkat nic špatného.
„Snažili se.“

Chvíli bylo ticho a pak soused prohodil: „Máte hezkou profesi.“

„Ale jo. Baví mě fotit.“ Uvědomovala si, že mu to strohými odpověďmi moc neulehčuje.

„Mě taky,“ snažil se dál. „Pořídil jsem si dlouhý objektiv, a protože tělo mého foťáku není plnoformátové, ohnisko toho objektivu se ještě násobí. Tím pádem osmistovka fotí, jako by to byla dvanáctistovka.“

Nepřítomně kývla. Vlastně na něj vůbec neměla náladu. Dopije a půjde. Potřebovala by se v klidu zamyslet a ujasnit si, co večer poví Oldovi, protože ta nepříjemná debata, kterou od včerejška vedou, ještě není uzavřená. „Co máte za foťák?“ zeptala se, aby něco řekla.

„Canon.“ Zvedl se z lavičky. „Ukážu vám nějaké snímky.“

Eva byla ráda, že na chvíli zašel do maringotky. Do temene hlavy se jí opíralo slunce, trnky na protějším břehu byly obalené bílými květy a řeka voněla jako v létě. V Ořechové začal kostelní zvon odbíjet osmou a jeho zvuk se nesl přes louky a mísil se s jásavým zpěvem pěnkav. Tohle je nejkrásnější období roku, napadlo ji, čas těšení, příslibů, naděje. Všechno se zlepší. Už se nebudou s Oldou tísnit v chatě, začnou žít venku a zase budou po večerech sedávat u stolu na břehu řeky a povídat si se sousedy. Osada ožije, přestane tu být tak smutno. Těšila se, jak bude plavat v řece, opalovat se na zahradě, sklízet ze záhonu jahody a dlouho do noci na terase poslouchat cvrčky. Jenže po létě nevyhnutelně přijde zima... A Eva si další mrazivé dny a noci v chatě nedokázala představit. Prostě to nezvládne. Nechce takhle žít.

„Dívejte.“ Vilém jí podal foťák.

Bez velkého zájmu projížděla snímky. Ptáci, ptáci a zase ptáci. Než se stačila ovládnout, netrpělivě vzdychla.

„Pohádala jste se s přítelem, že?“ odtušil Vilém.

Překvapeně vzhlédla. Jak to ví? Je přes řeku slyšet, co si povídají? Rychle uvažovala, o čem všem se s Oldou bavili a jestli mu o focení u Straussových vykládala uvnitř, nebo venku.

„Je tu dost slyšet,“ potvrdil Vilém její podezření.

Zrudla. Odteď si bude dávat pozor na pusy. A vzápětí ji napadlo, že by se mu klidně mohla svěřit. Přesně z toho důvodu, z jakého na něj doteď nebrala ohledy. Žije na protějším břehu. Je cizí. Nebude ji soudit, vždyť je mu úplně ukradená. Pochybovala, že by všechno převyprávěl Straussovým – a i kdyby, může jí to být jedno. I Straussovi jsou cizí. Až odevzdá Šarce fotky a dostane zapláceno, nejspíš už s tou rodinou nebude mít co do činění.

„Trochu,“ přisvědčila. „Řekla jsem mu, že další zimu už tu bydlet nebudu. A on je našťvaný, protože původně jsme měli jiný plány.“

„Jaké?“

„Co nejvíc šetřit a pak si udělat dva roky prázdnin,“ vyhrkla a samotnou ji překvapilo, že zrovna jemu s takovou lehkostí prozradila pravdu. Třeba před kolegyněmi z infocentra ji celou dobu tajila. Měla pocit, že by ji nepochopily. Mnohem jednodušší bylo předstírat, že šetří na vlastní bydlení jako všichni ostatní.

„To zní fajn,“ prohodil, ale tvářil se pochybovačně. Podobně jako většina přátel, kterým o svých plánech řekla. Málokdo ji chápal. *Nejsi na takový dobrodružství už trochu stará?* vpálila jí nejlepší kamarádka a svým způsobem měla pravdu. Evě bylo osmadvacet a občas ji napadalo, že těsně po škole by si možná tohle všechno užívala víc. Jenže tenkrát ještě neznala Oldu.